

POVJERENIK ZA OTPAD I ODGOVORNA OSOBA ZA OTPAD U PODUZEĆIMA

UVOD

Na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom (N.N., br. 94/13.) pravna osoba koja je proizvođač otpada i zapošljava više od 50 osoba dužna je imenovati:

- povjerenika za otpad
- zamjenika povjerenika koji će u slučaju spriječenosti povjerenika izvršavati njegove obveze.

Povjereniku poslodavac mora osigurati stručno informiranje i usavršavanje, odgovarajuća sredstva za rad te da za vrijeme radnog vremena obavlja sljedeće:

- nadzire provedbu propisa o gospodarenju otpadom, utvrđuje nedostatke i obavještava vlasnika, odnosno odgovornu osobu u pravnoj osobi o nedostacima
- organizira provedbu propisa o otpadu kod pravne osobe na odgovarajući način
- savjetuje vlasnika, odnosno odgovornu osobu u pravnoj osobi o svim pitanjima o gospodarenju otpadom koja se tiču te pravne osobe.

Na povjerenika se ne smije prenijeti odgovornost za provedbu propisanih obveza o otpadu. Imenovanje povjerenika ne utječe na odgovornosti pravne osobe.

Pravna osoba mora dostaviti informaciju o imenovanju povjerenika i zamjenika povjerenika Agenciji za zaštitu okoliša.

OSOBA ODGOVORNA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Podnositelj zahtjeva za gospodarenje otpadom dužan je imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom i zamjenika koji će u slučaju spriječenosti odgovorne osobe izvršavati njezine obveze. Za odgovornu osobu i njezinog zamjenika može biti imenovana osoba koja udovoljava ovim uvjetima:

1. koja ima tri godine iskustva na poslovima gospodarenja otpadom,
2. koja ima zvanje tehničke, tehnološke ili prirodoslovne struke,
3. koja nije obavljala posao odgovorne osobe u pravnoj osobi kojoj je za to vrijeme oduzeta dozvola,
4. koja u zadnje tri godine nije osuđena za kazneno djelo ili prekršaj propisa koji uređuju zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom, odnosno za kazneno djelo gospodarskog kriminaliteta,
5. koja posjeduje temeljna znanja o propisima o gospodarenju otpadom, kategorizaciji otpada te rizicima i mogućnostima skladištenja i obrade otpada.

Postupak skladištenja vlastitog proizvodnog otpada

Pravna ili fizička osoba – obrtnik može privremeno skladištiti vlastiti proizvodni otpad u količini većoj od 150 t neopasnog otpada, odnosno 200 kg opasnog otpada ako je upisana u Očevidnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad.

U Očevidnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad upisat će se osoba ako uz zahtjev dostavi dokaze da raspolaže odgovarajućim spremnicima i prostorom za privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada u sklopu građevine u kojoj obavlja osnovnu djelatnost, te dokaz o imenovanju **osobe odgovorne za gospodarenje otpadom**.

IZOBRAZBA O GOSPODARENJU OTPADOM

Povjerenik za otpad i njegov zamjenik, osoba odgovorna za gospodarenje otpadom dužna je ishoditi potvrdu Ministarstva zaštite okoliša o obavljenoj izobrazbi u gospodarenju otpadom.

Ministarstvo zaštite okoliša izdaje potvrdu o obavljenoj izobrazbi u gospodarenju povjereniku za otpad i odgovornoj osobi za otpad, koja je ispunila obveze u skladu s Programom izobrazbe o gospodarenju otpadom, na rok od pet godina.

Sadržaj i način provedbe izobrazbe u gospodarenju otpadom uređuje se Programom izobrazbe o gospodarenju otpadom koji donosi Ministarstvo. Trenutno je na mrežnim stranicama Ministarstva zaštite okoliša Nacrt Programa u kojem je definirano sljedeće:

- Program izobrazbe provodi se u trajanju od 40 nastavnih sati za odgovornu osobu, te 25 nastavnih sati za povjerenika.
- Program izobrazbe provodi ovlaštenik izobrazbe koji je ishodio ovlaštenje za provođenje Programa Ministarstva.
- Potvrda se izdaje na rok od pet godina, pri čemu se kao datum početka valjanosti potvrde određuje datum uspješnog polaganja ispita.

- Polaznik koji je ishodio potvrdu može je obnoviti nakon isteka roka od pet godina.
- Potvrdu izdaje Ministarstvo temeljem izvješća ovlaštenika izobrazbe o polaznicima izobrazbe i položenim ispitima.
- Potvrda se izdaje polazniku nakon što je uspješno položio ispit, najkasnije u roku od trideset dana od dana položenog ispita.

U svrhu službene evidencije osoba koje posjeduju važeću potvrdu o obavljenoj izobrazbi, Ministarstvo vodi evidenciju o izdanim potvrđama u obliku registra.

Ovlaštenici izobrazbe

Program izobrazbe mogu izvoditi ovlaštenici izobrazbe. Pojedinačni program može pohađati najviše 50 polaznika.

Nakon završetka Programa polaznik polaže pismeni ispit. Polaznik može pristupiti ispitu ako je prisustvovao na minimalno 75 % predavanja provedenog Programa.

Polaznik je uspješno položio ispit ako je ostvario najmanje 75 bodova od maksimalnih 100 bodova. Pismeni ispit polaže se on line ili pismenim putem. Uspjeh polaznika na ispitu ocjenjuje se s ocjenom „položio“ ili „nije položio“. O polaganju ispita vodi se elektronički zapisnik koji sadrži:

1. datum pristupanja ispitu,
2. ime i prezime polaznika koji prisustvuje ispitu,
3. OIB polaznika,
4. naziv ovlaštenika izobrazbe,
5. naziv voditelja i izvoditelja Programa.

U slučaju da polaznik nije položio ispit, istom ima pravo pristupiti još dva puta, ali tek nakon što prođe tjedan dana od zadnjeg polaganja ispita.

Ako polaznik ne položi ispit ni nakon tri pokušaja, dužan je ponoviti deset sati dodatne edukacije iz Programa izobrazbe. Evidenciju o dodatnoj edukaciji vodi ovlaštenik izobrazbe i dostavlja je Ministarstvu.

Ovlaštenik izobrazbe šalje Ministarstvu izvješće o polaznicima izobrazbe i dodatnoj edukaciji.

Ministarstvo izdaje ovlaštenje za provođenje Programa izobrazbe podnositelju zahtjeva koji:

- ima registriranu djelatnost za obavljanje izobrazbe i/ili poduke za odrasle osobe,
- zapošljava ili na drugi način dokaže da je angažirao stručne osobe koje će izvoditi Plan predavanja, i to minimalno: jednog voditelja nastavnog programa i minimalno dva izvoditelja nastavnog programa,
- raspolaže, odnosno ima mogućnost raspolaganja odgovarajućim prostorom za izvođenje nastavnog programa,
- raspolaže potrebnim nastavnim sredstvima i pomagalima za izvođenje nastavnog programa,
- dostavi Program izobrazbe koji sadrži Izvedbeni plan.

Voditelj nastavnog programa mora udovoljavati ovim uvjetima:

- biti stručnjak iz područja gospodarenja otpadom, što dokazuje s najmanje tri stručne reference iz područja gospodarenja otpadom,
- biti izabran u znanstveno-nastavno zvanje ili nastavno zvanje iz područja tehničkih, biomedicinskih, biotehničkih ili interdisciplinarnih znanosti,
- imati najmanje pet godina predavačkog iskustva na predmetima iz gospodarenja otpadom i ostalih stručnih tema Programa.

Izvoditelj nastavnog programa mora udovoljavati najmanje **tri uvjeta** od sljedeće navedenih:

1. biti stručnjak iz područja gospodarenja otpadom što dokazuje s najmanje tri stručne reference iz područja gospodarenja otpadom,
2. imati minimalno pet godina radnog iskustva u području gospodarenja otpadom,
3. biti izabran u znanstveno-nastavno ili nastavno zvanje iz područja tehničkih, bio-

medicinskih, društvenih, biotehničkih ili interdisciplinarnih znanosti,

4. imati minimalno tri objavljena članka iz područja obuhvaćenog programom izobrazbe,
5. da je kao predavač iz područja gospodarenja otpadom i/ili područja obuhvaćenih Planom predavanja sudjelovao na najmanje tri znanstvena i/ili stručna skupa.

Voditelj programa može biti i izvoditelj. Voditelj nastavnog programa može biti voditelj samo za jedno ovlaštenje.

Kaznene odredbe

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je proizvođač otpada i zapošljava 50 i više osoba, a ne imenuje povjerenika i zamjenika povjerenika u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom – do 15.7.2015.

Za navedeno kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna.

Za isto kaznit će se za prekršaj i fizička osoba – obrtnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.

ZAKLJUČAK

Pravna osoba koja je proizvođač i zapošljava 50 i više osoba dužna je imenovati povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, znači do 15.7.2015. godine.

Povjerenik za otpad i njegov zamjenik, direktor, odnosno fizička osoba koja upravlja davateljem usluga, dužna je u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom ishoditi potvrdu o pohađanju Programa izobrazbe o otpadu (do 15.7.2015.).

Teško da će to biti moguće s obzirom da je Program izobrazbe o gospodarenju otpadom tek na Savjetovanju sa zainteresiranom javnošću (na mrežnim stranicama Ministar-

stva zaštite okoliša). Tek nakon što se objavi Program izobrazbe treba imenovati ovlaštenike izobrazbe, definirati cijene izobrazbe itd.

*Marjana Kampić, dipl. ing. sig.
POUKA, Pučko otvoreno učilište u Karlovcu*